

Уважаеми колеги и гости,

Хармонизирането на българското и европейското законодателство изисква задълбочено познаване на европейската съдебна практика от правораздаващите и правоприлагащите органи. Безспорно все по-голямо значение за укрепване ролята на националния съдия в прилагането и спазването на правото на Европейския съюз има достъпът до съдебни решения на държавите от общността. Европейският идентификатор за съдебна практика /ECLI/ е възможност за бърз и лесен достъп до постановени съдебни решения, чрез който не само се гарантира правилното и недвусмислено позоваване на съдебните актове, но и е преодоляна разликата в националните системи за обозначаване на съдебната практика. В своя резолюция от 2008 г., относно ролята на националния съдия в европейската съдебна система, Европейският парламент изтъква необходимостта от трансграничен достъп до национална съдебна практика, за да могат националните съдии да изпълняват своята роля в европейския правен ред.

Днешната кръгла маса, в чиято организация участват редица институции от съдебната и изпълнителната власт, публичния сектор в лицето на „Апис Европа“ АД и Съюзът на юристите в България, категорично показва необходимостта от включването на българската съдебна система в Европейския идентификатор за съдебна практика. Предизвикателствата и перспективите от въвеждането на ECLI са свързани, на първо място с осъзната необходимост от неговото въвеждане, с реалните предпоставки и условия за постоянно актуализиране на базата данни, както и със създаването на надеждна среда за обмен на данни и комуникация.

Като представител на Висшия съдебен съвет мога да заявя, че през последните години този съвет, с активното участие и партньорство на всички съдебни органи, предприе редица решаващи стъпки и действия в областта на въвеждане и развитие на процеси, свързани с обезпечаване на електронното правосъдие, част от което е и Европейския идентификатор за съдебна практика.

Днешната среща е една възможност присъстващите тук, представители на работната група по е-Право и е-Правосъдие към Съвета на ЕС, на министерствата и съдебните институции, да обсъдим необходимостта от

активно участие на българския съд в ECLI, на стъпките по отношение организацията и техническото обезпечаване прилагането на европейския идентификатор на съдебната практика, както и необходимите условия за да стане това факт.

Висшият съдебен съвет още през 2011 г. взе решение да бъде национален координатор на системата ECLI. През изминалите години в работата на експертната подгрупа за европейско електронно правосъдие на ЕК относно Европейския идентификатор за съдебна практика страната ни е представяна от г-н Светослав Данчев - системен администратор в Апелативен съд - гр. Велико Търново, който е сред поканените днес.

Като национален координатор ВСС предприе действия за установяването на списъка с кодовете на съдилищата в Република България, публикуването на реда, по който се съставя поредния номер и друга информация от значение за функционирането на системата. В тази връзка, още в началото от мандата на настоящия състав на ВСС, Комисия „Професионална квалификация, информационни технологии и статистика“ определи работна група от магистрати и компютърни специалисти, която да предложи механизъм за формиране на ECLI номер на всяко съдебно решение и необходимите стъпки за въвеждането му.

Присъединяването на България към инициативата за въвеждане на Европейски идентификатор на съдебната практика е силно благоприятствано от успешно изпълнения през 2009 г. проект по Оперативна програма „Административен капацитет“, с който бе внедрен централен уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове /ЦУБИПСА/, съдържащ голям обем информация. С решение на ВСС, считано от 1 януари 2010 г., на съдилищата е указано да изпращат автоматизирано чрез системите за управление на съдебните дела постановените съдебни актове. Към момента в системата са налични над 1 милион и 500 хиляди акта, които са общо достъпни чрез интернет сайта на ВСС. Чрез тази система е възможно прилагането на ECLI със задна дата към изпратените от съдилищата съдебни актове.

През 2015 г. ВСС приключи реализацията на проекта „Електронно правосъдие – проучване и изграждане на единна комуникационна и информационна инфраструктура и единен електронен портал на съдебната власт“. Част от проекта бе изготвяне на техническо задание за единна информационна система на съдилищата, която ще замени използваните в

момента системи за управление на съдебните дела, като е заложено изискване бъдещата система да прилага ECLI номер. В момента ВСС подготвя проектно предложение за изграждане на единната система по Оперативна програма „Добро управление“. Предвидено е единната система да направи ECLI номер, задължителна част от съдебните актове в България.

Реалното приложение на електронното правосъдие у нас, част от което е изграденият единен електронен портал на съдебната власт, е инструмент посредством който България ще се включи сред реалните партньори и потребители в обмена на трансгранична правна информация и услуги в рамките на Европейския съюз.

12 февруари 2016г.